

РЕШЕНИЕ

№ 8321

гр. София, 20.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 29 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: КАЛИНА КР. ФИЛИПОВА

при участието на секретаря ВАЛЕНТИНА ВЛ. МИЛОВАНОВА
като разгледа докладваното от КАЛИНА КР. ФИЛИПОВА Гражданско дело
№ 20211110128131 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба на „..... АД, ЕИК с предявени обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл.422 ал.1 ГПК вр. чл.430 ал.1 и ал.2 ТЗ и чл.86 ал.1 ЗЗД срещу Д. ИВ. Н., ЕГН *****, да бъде признато за установено по отношение на ответника, че дължи на ищеца сумата от 1000 лв., представляваща главница по Договор за издаване на кредитна карта с чип и предоставяне на кредитен лимит /овърдрафт/ по разплащателна сметка №..... г., ведно със законна лихва от 12.08.2020 г. до изплащане на вземането, договорна лихва в размер на 2059,22 лв. за периода от 19.02.2013 г. до 05.08.2020 г., наказателна лихва на основание т.8 от договора в размер на 802,69 лв. за периода от 06.03.2013 г. до 12.03.2020 г., наказателна лихва на основание т.8 от договора в размер на 66,83 лв. за периода от 14.05.2020 г. до 05.08.2020 г., лихва за забава в размер на 1,67 лв. за периода от 06.08.2020 г. до 11.08.2020 г., годишна такса за поддръжка на основание т.10 от договора в размер на 117 лв., разноски за връчване на покана в размер на 60 лв., за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК по ч.гр.д.№37057/2020 г. по описа на СРС, 29 състав.

Ищецът поддържа, че съгласно Договор за издаване на кредитна карта с чип и предоставяне на кредитен лимит /овърдрафт/ по разплащателна сметка №..... г. е предоставил на ответника като кредитополучател банков кредит в размер на 1000 лв., усвояван по банкова сметка, открита на името на кредитополучателя, на подробно посочените в исковата молба дати. Срокът за ползване на кредитния лимит бил до 16.03.2011 г., като същият се подновявал автоматично по реда и при условията, предвидени в Общите условия на банката. Навежда, че съгласно т.8 от договора, при непогасяване до датата на падежа на съответния отчетен период, посочен в извлечението по картовата сметка, на минималната погасителна вноска или

надвишаване на разрешения текущ кредитен лимит, независимо от причините за това, титулярят заплаща на банката наказателна лихва върху непогасената част от минималната погасителна вноска в размер на приложимата лихва плюс надбавка в размер на 12 пункта. Ищецът поддържа, че кредитът е в просрочие, считано от 19.02.2013 г., като на основание раздел XIII, т.13.1 вр. с т.13.1.1 от ОУ на „Първа инвестиционна банка“ АД, банката е връчила на кредитополучателя покана за доброволно изпълнение, с която същият е уведомен, че в случай, че не погаси в пълен размер просрочените си задължения, банката ще счита кредита за изцяло и предсрочно изискуем. Посочената покана била връчена лично на ответника на 09.07.2020 г., като плащане не последвало, поради което и кредитът бил обявен за предсрочно изискуем, считано от 06.08.2020 г. Моли за уважаване на исквете. Претендира разноски.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е депозирал писмен отговор на исквата молба, с който оспорва исквете. Не оспорва, че е сключил с ищцовата страна процесния договор, но поддържа, че производството следва да бъде прекратено като недопустимо, тъй като не бил получавал банковата карта, предмет на договора, вземането било погасено по давност, както и не бил теглил парични средства с такава карта. Оспорва исквете като неоснователни и недоказани. Поддържа, че договорът не отговаря на изискванията на чл.9 ал.1 т.2 и чл.10 т.3 ЗПК /отм./ и ЗПП, поради което бил недействителен, а клаузите му-неравноправни. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

За основателност на предявените иски с правно основание чл.422 ал.1 ГПК вр. чл.430 ал.1 и ал.2 ТЗ и чл.86 ал.1 ЗЗД ищецът следва да докаже пълно и главно наличието на валидно сключен договор за кредит с ответника, предоставяне на заемната сума; уговореният начин за усвояване и връщане на усвоените суми и падеж на уговорените дължими вноски за връщане на заема, ведно с договорена лихва в претендирания размер; настъпване на предсрочна изискуемост; начална дата на забавата и размер на обезщетението за забава, съществуването на договорни отношения, включващи задължението за заплащане на такси, както и вземанията си по размер. Ищецът следва да установи също така, че процесните клаузи от договора са индивидуално уговорени или не нарушават значително равновесието между страните и не накърняват добрите нрави.

Страните не спорят и от представения по делото договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип и предоставяне на овърдрафт по разплащателна сметка №..... г., се установява, че по искане на ответника банката приема да открие и води на негово име картова разплащателна сметка с и да издаде към нея на негово име или на други посочени от него оправомощени държатели

револвираща/и международна/и кредитна/и карти/и с чип VISA-класическа, а според чл. 2 банката предоставя на титуляря банков кредит овърдрафт по картовата разплащателна сметка в размер на 1000 лв., който може да бъде усвояван с ползване на всяка от картите, издадени към картовата му разплащателна сметка. В чл. 3 е уговорен срок за ползване на овърдрафта до 16.03.2011 г., както и че той се подновява автоматично при условията и по реда, предвидени в Общите условия, а съгласно т. 36. 1 от Общите условия /л.54-57 от делото/ срокът за ползване на овърдрафта се удължава автоматично всеки път за нов едногодишен срок, при условие, че титулярят не е уведомил банката за прекратяване на договора най-малко 60 дни преди изтичане на текущия срок, респ. при условие че банката не е уведомила титуляря за прекратяване на договора най-малко 60 дни преди изтичане на текущия срок. Договорено е, че за всички транзакции до размера на кредитния лимит ответникът има право на гратисен период от 45 дни, но само при условие, че до датата на падежа за съответния отчетен период е погасил задълженията си по дебитното салдо в пълен размер /усвоени суми, такси, начислени лихви/. Ако титулярят не погаси пълния размер на дебитното салдо в срок, заплаща лихва, начислена върху непогасените суми по всяка една транзакция за действителен брой дни, считано от датата на транзакцията до погасяването ѝ, в размер на 18,14% за дебитни салда, формирани в резултат на ПОС транзакции, и в размер на 20,14% за всички останали дебитни салда по сметката.

С оглед на представените писмени доказателства, неоспорени от страните – договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип и предоставяне на овърдрафт по разплащателна сметка №..... г., съдът приема, че между страните в настоящия спор са възникнали облигационни отношения по повод сключения договор, по силата на които банката е предоставила кредит в определен размер на кредитополучателя – ответник срещу насрещното му задължение да погаси задълженията си в определения по договора срок. От друга страна, от основното и допълнително заключение на съдебно -счетоводната експертиза, неоспорени от страните, които съдът кредитира, кредитът е бил усвояван от ответника за периода 16.09.2009 г. до 14.02.2013 г. чрез теглене на суми от АТМ в общ размер на 1610 лв., както и заплащане на покупки на ПОС терминал в общ размер от 300,26 лв. Вещото лице посочва, че за периода 02.04.2009 г. – 12.02.2013 г. ответникът е извършил погасяване на суми в общ размер от 2092,52 лв. В доклада си в открито съдебно заседание, проведено на 15.12.2021 г., вещото лице допълва, че в тежест на ответника съгласно чл.7 и чл.8 от договора са били начислени лихви в размер на сумата от 689,51 лв., представляваща наказателна лихва за надвишен лимит за периода 13.02.2013 г. – 19.12.2016 г., сумата от 471,32 лв., представляваща наказателна лихва за минимална вноска за периода 19.12.2016 г. – 12.08.2020 г., сумата от 1282,62 лв., представляваща лихва по дебитното салдо за периода 19.12.2016 г. – 12.08.2020 г. и сумата в размер на 1098,30 лв., представляваща лихва по кредитната карта за периода 14.03.2009 г. –

19.12.2016 г.

Според вещото лице, по счетоводни данни, след отчитане на извършените от ответника погасявания, към датата на завеждане на иска остатъкът за плащане е в размер на 1000 лв., представляваща непогасена главница, договорна лихва в размер на 2059,22 лв. за периода от 19.02.2013 г. до 05.08.2020 г., наказателна лихва на основание т.8 от договора в размер на 803 лв. за периода от 06.03.2013 г. до 12.03.2020 г., наказателна лихва на основание т.8 от договора в размер на 66,83 лв. за периода от 14.05.2020 г. до 05.08.2020 г., лихва за забава в размер на 1,67 лв. за периода от 06.08.2020 г. до 11.08.2020 г., годишна такса за поддръжка на основание т.10 от договора в размер на 117 лв.

Представена е покана за изпълнение, адресирана до ответника и връчена му лично на 09.07.2020 г., чрез ЧСИ Стоян Якимов, рег.№844 при КЧСИ и район на действие СГС, с която ищецът е упражнил правото си по чл.60 ал.2 ЗКИ, като е уведомил ответника, че поради неизпълнение на задълженията по договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип и предоставяне на овърдрафт по разплащателна сметка №..... г., след изтичане на предоставения 7- дневен срок за доброволно изпълнение, считано от връчването на поканата, банката ще счита ползваният кредит за изцяло и предсрочно изискуем. Горепосочените обстоятелства са от значение, доколкото с отговора на исковата молба е релевирано изрично възражение в насока погасяване по давност на претендираните вземания.

По своята правна същност, давността представлява период от време, свързан с бездействие на кредитора. След изтичането на период от пет години /приложима давност за главницата в процесния случай/, кредиторската пасивност рефлектира върху вземането и същото от притезание се трансформира в естествено право. Съобразно нормата на чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Предвид това, за да се прецени дали процесното вземане за главница е погасено по давност, то следва да се дефинира моментът, в който за тях е настъпила изискуемостта.

Съобразно глава I, т. 1, б. "з", изр. второ от действащите към момента на сключване на процесния договор Общи условия, "за дата на падежа се счита всяко 5- то число от месеца, а ако то е неработен ден, дата на падежа е първият следващ работен ден". Същевременно, в глава VI, т. 14 от Общите условия е посочено, че за усвояния овърдрафт титулярят ползва гратисен период от 45 дни и ако в този срок погаси пълния размер на дебитното салдо по сметката си, формирано до края на последния отчетен период, банката не начислява лихва. Тълкувайки съдържанието на двете посочени клаузи от Общите условия, съдът счита, че падежът за всеки ползван овърдрафт настъпва на пето число всеки месец, като след тази дата, главницата става изискуема. Лихва върху ползвания финансов ресурс обаче, страните са се договорили

да се дължи след изтичане на срок от 45 дни, след съответната транзакция. Следва да се посочи и че кредитът- овърдрафт разкрива специфика, съпоставено със стандартния тип кредитно финансиране. При последното, сумата се усвоява веднага или на предварително ясни периоди и траншове. При кредита- овърдрафт, е налице определен кредитен лимит по разплащателната сметка на длъжника. Същият се усвоява по избран начин и период от длъжника, като последният може да дава нареждания и над разполагаемите суми по разплащателната си сметка. Предвид това, релевантно за началния момент, от който ще се отброява давността, е датата на последното осъществено усвояване на парични средства от ответника. В процесния случай, съобразно заключението на вещото лице, ответникът е усвоил обща сума в размер от 1910,26 лева, като последната транзакция е осъществена на 14.02.2013 г. Съобразно уговореното между страните и горепосочените особености на кредита овърдрафт, падежът на вземането за главницата следва да се отброява от 05- то число на месеца, следващ последната транзакция или изискуемостта настъпва на 05.03.2013 г. Именно от тази дата следва да се отброява и петгодишният период за погасяване по давност на вземането за главницата. Същата е изтекла на 05.03.2018 г., като до посочения момент не се твърди и доказва да са осъществявани действия, които биха прекъснали или спрели изтичането на давността. Заявлението за издаване на заповед за парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК е подадено едва на 12.08.2020 г., след изтичането на погасителната давност за вземанията. Твърдението на ищеца, че е налична клаузата от т. 36. 1 от Общите условия, според която е договорено между страните автоматично подновяване на договора с нов едногодишен срок след изтичане на първоначално определения, не е обстоятелство от тези, които спират или прекъсват действието на погасителната давност. В тази връзка двете понятия са несъвместими: след като в процесния случай падежът на цялото вземане за главница е настъпил на 05.03.2013 г., то кредиторът не би могъл да търси обявяване на предсрочна изискуемост на 09.07.2020 г.

От друга страна, съдът намира, че липсва пречка да се погаси по давност едно парично вземане и по действащ между страните договор. Обстоятелството, че банката не е предприела своевременно действия по прекратяване на договора поради неизпълнение от страна на ответника на задълженията му по същия /съответно да блокира или деактивира кредитната карта/ и е упражнила правомощията си да обяви кредита за предсрочно и изцяло изискуем едва с изпращането на поканата за доброволно изпълнение на 09.07.2020 г., т. е. след изтичане на петгодишната погасителна давност за вземанията за главница по договора, според настоящия съдебен състав не обуславя изискуемост на вземанията, считано от 09.07.2020 г. Приемането на противното, на практика би означавало да се предостави възможност на кредитора едностранно да удължава периода на погасителна давност на вземането, като "обявява" предсрочна изискуемост дълго след изтичането ѝ. Предвид гореизложеното и

доколкото се установява, че кредиторското вземане за главница е погасено по давност, то същото се отнася и за акцесорните вземания, касаещи договорна и наказателна лихва, както и разноски за връчване на покана за предсрочна изискуемост. По изложените съображения се налага извод, че предявените искове са неоснователни.

По разноските:

При този изход на спора пред настоящата инстанция право на разноски се поражда за ответника на основание чл.78 ал.3 ГПК. Същият не твърди и не доказва да е сторил такива. Разноски се претендират от адв. С.В. П.- за осъществено безплатно процесуално представителство на ответника на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв. На основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв. съдът определя полагаемо възнаграждение в размер на 517,54 лв. за исковото производство съгласно чл.7 ал.2 т.2 от НМРАВ.

Мотивиран от горното, Софийски районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „..... АД, ЕИК срещу Д. ИВ. Н., ЕГН ***** искове по чл.422 ал.1 ГПК вр. чл.430 ал.1 и ал.2 ТЗ и чл.86 ал.1 ЗЗД, да бъде признато за установено, че ответникът дължи сумата от **1000 лв.**, представляваща главница по Договор за издаване на кредитна карта с чип и предоставяне на кредитен лимит /овърдрафт/ по разплащателна сметка №..... г., ведно със законна лихва от 12.08.2020 г. до изплащане на вземането, договорна лихва в размер на **2059,22 лв.** за периода от 19.02.2013 г. до 05.08.2020 г., наказателна лихва на основание т.8 от договора в размер на **802,69 лв.** за периода от 06.03.2013 г. до 12.03.2020 г., наказателна лихва на основание т.8 от договора в размер на **66,83 лв.** за периода от 14.05.2020 г. до 05.08.2020 г., лихва за забава в размер на **1,67 лв.** за периода от 06.08.2020 г. до 11.08.2020 г., годишна такса за поддръжка на основание т.10 от договора в размер на **117 лв.** и разноски за връчване на покана в размер на **60 лв.**, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК по ч.гр.д.№37057/2020 г. по описа на СРС, 29 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв. „..... АД, ЕИК **ДА ЗАПЛАТИ** на адвокат адв. С.В. П.- от САК, сумата от **517,54 лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение за осъществено безплатно процесуално представителство на ответника по делото.

Решението може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от връчването на препис с въззивна жалба пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____